

Zbierka súdnych rozhodnutí

Vec C-83/17

KP
proti
LO

(návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Oberster Gerichtshof)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Súdna spolupráca v občianskych veciach – Haagsky protokol z roku 2007 – Rozhodné právo pre vyživovaciú povinnosť – Článok 4 ods. 2 – Zmena obvyklého pobytu oprávneného – Možnosť retroaktívneho uplatnenia práva štátu nového obvyklého pobytu oprávneného, ktorý sa zhoduje s právom štátu konajúceho súdu – Rozsah výrazu ‚ak oprávnenému nemožno priznať výživné od povinného‘ – Prípady, keď oprávnený nespĺňa zákonnú podmienku“

Abstrakt – Rozsudok Súdneho dvora (šiesta komora) zo 7. júna 2018

1. *Prejudiciálne otázky – Právomoc Súdneho dvora – Rozsah – Haagsky protokol o rozhodnom práve pre vyživovaciú povinnosť – Zahrnutie*

(Článok 267 ZFEÚ; Haagsky protokol z 23. novembra 2007)

2. *Súdna spolupráca v občianskych veciach – Právomoc, rozhodné právo, uznávanie a výkon rozhodnutí vo veciach vyživovacej povinnosti – Haagsky protokol o rozhodnom práve pre vyživovaciú povinnosť – Osobitné pravidlá v prospech niektorých oprávnených – Oprávnený, ktorý nemôže získať výživné na základe práva štátu svojho obvyklého pobytu – Uplatnenie práva štátu konajúceho súdu na žiadosť uvedeného oprávneného aj na obdobie pred zmenou jeho obvyklého pobytu – Podmienky*

(Haagsky protokol z 23. novembra 2007, článok 4 ods. 2)

3. *Súdna spolupráca v občianskych veciach – Právomoc, rozhodné právo, uznávanie a výkon rozhodnutí vo veciach vyživovacej povinnosti – Haagsky protokol o rozhodnom práve pre vyživovaciú povinnosť – Osobitné pravidlá v prospech niektorých oprávnených – Oprávnený, ktorý nemôže získať výživné na základe práva štátu svojho obvyklého pobytu – Pojem – Oprávnený, ktorý nemôže získať výživné z dôvodu, že nespĺňa určité podmienky uložené právom štátu obvyklého pobytu – Zahrnutie*

(Haagsky protokol z 23. novembra 2007, článok 4 ods. 2)

1. Pozri text rozhodnutia.

(pozri body 21 – 25)

2. Článok 4 ods. 2 Haagskeho protokolu z 23. novembra 2007 o rozhodnom práve pre vyživovaciú povinnosť, ktorý bol schválený v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2009/941/ES z 30. novembra 2009, sa má vykladať v tom zmysle, že:

- okolnosť, že štát konajúceho súdu sa zhoduje so štátom obvyklého pobytu oprávneného, nie je prekážkou uplatnenia tohto ustanovenia, ak sa právne predpisy určené subsidiárnym kolíznym pravidlom stanoveným v tomto ustanovení nezhodujú s právnymi predpismi určenými hlavným kolíznym pravidlom stanoveným v článku 3 uvedeného protokolu,
- v situácii, keď oprávnený na výživné, ktorý zmenil svoj obvyklý pobyt, podá na súdy štátu svojho nového obvyklého pobytu návrh na výživné voči povinnému za minulé obdobie, počas ktorého mal bydlisko v inom členskom štáte, sa môže právny poriadok konajúceho súdu, ktorý je zároveň právnym poriadkom štátu nového obvyklého pobytu, uplatniť, ak boli súdy členského štátu konajúceho súdu príslušné rozhodovať v sporoch vo veciach výživného týkajúcich sa týchto účastníkov konania a vzťahujúcich sa na uvedené obdobie.

Ako vyplýva z článku 4 ods. 2 Haagskeho protokolu, toto ustanovenie, ktoré umožňuje uplatniť právo štátu konajúceho súdu namiesto práva štátu obvyklého pobytu oprávneného na výživné, má potrebný účinok len vtedy, ak sa tieto právne predpisy líšia. Z toho vyplýva, že v takej situácii, o akú ide vo veci samej, v ktorej sa právny poriadok konajúceho súdu, v prejednávanom prípade rakúsky právny poriadok, nezhoduje s právnym poriadkom štátu obvyklého pobytu oprávneného, pokiaľ ide o obdobie, za ktoré oprávnený žiada výživné, v prejednávanom prípade nemecký právny poriadok, môže mať článok 4 ods. 2 Haagskeho protokolu potrebný účinok.

Je však ešte potrebné, aby sa právny poriadok konajúceho súdu uvedený v tomto ustanovení mohol uplatňovať na návrh na výživné za minulé obdobie. V tejto súvislosti treba uviesť, že samotné znenie článku 4 ods. 2 Haagskeho protokolu neumožňuje s istotou určiť pôsobnosť tohto ustanovenia. Tento pojem treba vykladať s ohľadom na systém kolíznych pravidiel zavedený Haagskym protokolom a cieľ tohto protokolu.

Pokiaľ ide o systém kolíznych pravidiel zavedený Haagskym protokolom, treba uviesť, že článok 4 ods. 2 tohto protokolu stanovuje osobitné pravidlo v prospech určitých oprávnených osôb, ktoré dopĺňa všeobecné pravidlo uvedené v článku 3 tohto protokolu.

Okrem toho, ako vyplýva najmä zo správy Bonomiho a cieľov sledovaných Komisiou, ktorá sa aktívne zúčastňovala na rokovaniach o prijatí Haagskeho protokolu (pozri návrh nariadenia Rady o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti [KOM(2005) 649 v konečnom znení]), tento systém má zabezpečiť predvídateľnosť rozhodného práva tým, že je zaistené, že určené právo nestratí svoju dostatočnú väzbu s dotknutou rodinnou situáciou.

Vzhľadom na systém kolíznych pravidiel stanovených v Haagskom protokole a cieľ predvídateľnosti, ktorý sleduje, ako sú opísané v bode 41 tohto rozsudku, treba konštatovať, že ak uplatnenie právneho poriadku štátu konajúceho súdu, stanovené subsidiárne v článku 4 ods. 2 Haagskeho protokolu, vyplýva len z voľby nového obvyklého pobytu oprávneným bez toho, aby existovala väzba medzi týmto právnym poriadkom a rodinnou situáciou oprávneného a povinného, ktorých sa týka konanie o vyživovacej povinnosti v období, na ktoré sa vzťahuje táto povinnosť, toto uplatnenie nie je v súlade ani s týmto systémom, ani s týmto cieľom.

(pozri body 29, 33, 34, 37 – 39, 41, 46, 51 a bod 1 výroku)

3. Výraz „nemôže získať výživné“, uvedený v článku 4 ods. 2 Haagskeho protokolu z 23. novembra 2007, sa má vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje tiež na situáciu, v ktorej oprávnený nemôže získať výživné na základe práva štátu svojho minulého obvyklého pobytu z dôvodu, že nespĺňa určité podmienky uložené týmto právom.

(pozri bod 27 a bod 2 výroku)